

Historisch interieur stucwerk

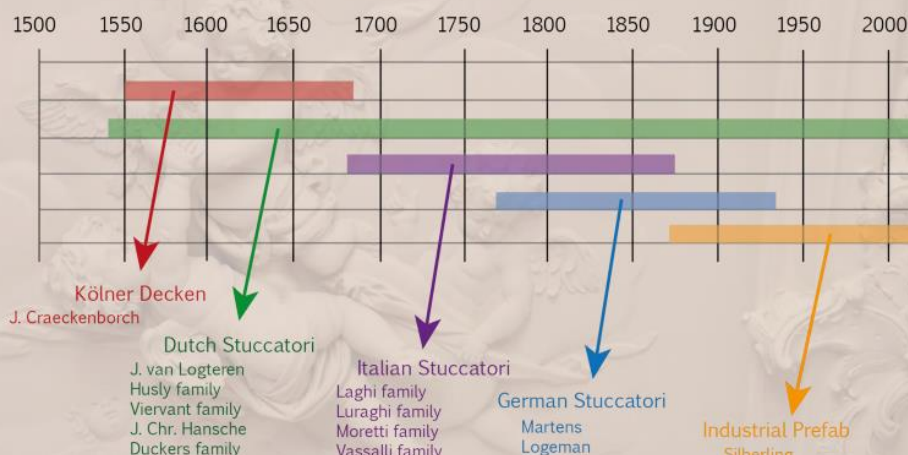
De stijl die rond 1715 het interieur in Nederland bepaald is de barok, oftewel de Lodewijk XIV-stijl. Deze stijl is sterk beïnvloed door de rond 1685 naar Nederland gevluchte Daniel Marot. De ontwerpen van Marot bestaan uit een compositie van meerdere velden, afgescheiden door lijsten, rond een centraal middendeel. Een volledige vulling van het vlak wordt nagestreefd, waarbij in het middendeel centrale scènes met menselijke figuren worden geplaatst met een symbolische functie. Naast Marot beïnvloedden voornamelijk Italiaanse stucwerkers de stijl. De opbouw van hun werk is vaak beweeglijker en minder samenhangend. Algemeen geldt dat het stucwerk streng symmetrisch is opgebouwd en relatief zwaar van karakter is. Geliefde decoratieve elementen zijn acanthusranken, ruitwerk, palmetten en rolwerk. Wand en hal zijn vaak architecturaal opgebouwd, bijvoorbeeld met behulp van pilasters.

Vanaf 1735 wordt de vormgeving lichter en zwieriger. Veel van de eigenschappen van de Lodewijk XIV stijl, zoals de decoratieve elementen, worden nog wel gebruikt, maar de indeling wordt minder strikt en beweeglijker. De invloed van Frankrijk wordt minder groot. Daarvoor komt een Vlaamse invloed in de plaats. Deze uit zich onder andere in zware rocaillevormen en kuifbekroningen.

De stilistische ontwikkelingen van de rococo zijn complex. Het karakter van het stucwerk is lichter dan bij voorheen. De lijsten zijn minder zwaar en ondergeschikt aan de decoratie. Lijst en decoratie worden steeds meer één geheel. De asymmetrie breidt zich uit naar de compositie, maar het blijft evenwichtig. Centrale scènes komen niet meer voor. Het middenveld wordt minder vol; alleen een centraal ornament met decoratieve elementen. De vormgeving wordt steeds losser en sierlijker. De rocaille vormt het belangrijkste decoratieve element. Het gebruik van symboliek daalt sterk.

Vanaf 1770 wordt het stucwerk soberder en laat zich beïnvloeden door de klassieke oudheid. Deze periode wordt aangeduid als Lodewijk XVI-stijl. Aanvankelijk oefent de rococo hier nog invloed op uit. Het fijne karakter van het stucwerk blijft behouden, de rocaille speelt nog een rol, maar de lijnvoering wordt rechter, het plafond leger en de compositie opnieuw symmetrisch. Planten- en bloemranken spelen nog steeds een belangrijke rol. Nu gecombineerd met rechte lijsten, linten en strikken. Trofeeën en mensenhoofden.

Vanaf ca. 1780 verdwijnt de laatste invloed van de rococo en wordt er een zuiverder neoclassicisme toegepast. De vormgeving wordt robuuster en strenger. De gehele ruimte krijgt een architectonische opzet, waarbij pilasters, kapitelen en kroonlijsten de belangrijkste elementen vormen. Het plafond is gedecoreerd met een geometrische compositie, waarin veelvuldig afwisselende, smalle gedecoreerde lijstjes zijn toegepast. Zonnestralen, guirlandes, lauwerkransen en medaillons worden geliefde versierende motieven.

Tip!

- ◆ Brochures RCE
Conservering en restauratie van historische stucplafonds
Historisch gepleisterde wanden
- ◆ Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed:
www.cultureelerfgoed.nl
- ◆ Stichting Het Nederlands Interieur:
www.shni.nl
- ◆ Restauratoren Nederland:
www.restauratoren.nl
- ◆ Het Neerlandsch Stucgilde: www.stucgilde.nl
- ◆ Vakgroep Restauratie Stukadoors:
www.vakgroeprestauratiestukadoors.nl

Hoe eenvoudig ook, stucwerk geeft een ruimte meteen sfeer. Dat is erfgoed, belangrijk om te bewaren

VRAGEN OF MEER INFORMATIE

Wijnand Freling | Expert interieur stucwerk

◆ W.freling@rocaille.eu

**hart voor
interieur**